

Remissvar avseende Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

Danderyds kommun gör följande bedömning avseende Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033.

Danderyds kommun är en del av Stockholm Nordost

Danderyds kommun ingår i det kommunövergripande samarbetet Stockholm Nordost (StoNo) bestående av kommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Stockholm Nordost har tagit fram ett gemensamt yttrande som svar på remissen.

Utöver det som tas upp i det kommungemensamma yttrandet, vill Danderyds kommun framföra vikten av att följande objekt namnges och ingår i den nationella planen.

Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) E18

Europaväg E18 är idag en barriär som delar Danderyds kommun i två delar där det dagligen passerar nästan 80 000 fordon per dygn, varav cirka 10 procent består av tung trafik. Detta medför bland annat höga bullernivåer, partiklar, växthusgasutsläpp och dagvattenföroreningar längs med E18.

Situationen gällande framkomlighet, buller och luftpartiklar är ohållbar i dagsläget för E18 och dessa förväntas försämrans då trafiken kommer att öka på denna väg under den nationella planens tidshorisont. En åtgärdsvalsstudie för E18 bör påbörjas omgående.

Minska miljöpåverkan från transporter och infrastruktur

I den föreslagna nationella planen anges utgångspunkten av de transportpolitiska målen, inklusive klimatmålen. Danderyds kommun anser att åtgärderna som föreslås i den kommande nationella planen inte räcker för att nå det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen samt bidra till ökad hälsa. Alternativa åtgärder måste övervägas och genomföras för att skapa förutsättningar för hållbar utveckling.

Knutpunkt Danderyd och Centrala Danderyd

Danderyds kommun anser att det är väsentligt för den kommande ÅVS:en att alternativen för tunnelförläggning av E18 och knutpunkt Danderyd ska utredas omgående där kommunens tidigare utredningar för dessa frågor ska ingå.

Denna fråga ska kopplas samman med Roslagsbanan till city och utredas i god tid då efterföljande planering av Knutpunkt Danderyd är komplex och området omfattar en stor yta bestående av flertalet detaljplaner. Vidare är denna punkt starkt förknippad med centrala Danderyd vilket gör att ett helhetsgrepp är önskvärt i frågan.

En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för Danderyds sjukhus samt andra vård- och omsorgsrelaterade verksamheter. Därtill kan eventuella bostäder, kontor och service längs med E18 fylla en bullerdämpande funktion för bakomliggande befintlig och tillkommande bostadsbebyggelse samt park- och naturområden. Knutpunkt Danderyd kan således knyta samman sjukhusområdet med Mörby- och Stocksundssidan och skapa säkrare, tryggare och attraktivare stads- och trafikmiljöer för gående, cyklande och kollektivtrafikresenärer.

Danderyds sjukhus är en viktig knutpunkt och målpunkt för många som pendlar från regionens kommuner i norr. Idag råder kapacitetsbrist vid Danderyds sjukhus bussterminal och stombusslinjernas medelhastighet på sträckan Danderyds sjukhus och Trafikplats Inverness ligger på 25–50% under målstandard på stombusslinjerna, se kartan nedan.



Källa: SL:s stombussbokslut 2020.

Vidare är Danderyds sjukhus ett av regionens akutsjukhus och Region Stockholm planerar för att utveckla området gällande vårdbyggnader med mera. Denna utveckling kommer kräva en bättre koppling till kollektivtrafiken utifrån ett regionalt perspektiv.

Utformningen av knutpunkt vid Danderyds sjukhus är även en viktig förutsättning för att stärka möjligheterna för regional cykelpendling. Den befintliga sträckan förbi Danderyds sjukhus har en trång passage längs hela bussterminalen där även många konfliktpunkter mellan fotgängare och cyklister uppstår.

Trafikplats Inverness

Trafikförvaltningen har 2018 tillsammans med Trafikverket och berörda kommuner genomfört en åtgärdsvalsstudie för framkomlighetsåtgärder för de busslinjer som passerar Inverness. I denna studie rekommenderas att både Stockholmsvägens korsning med Invernessvägen och avfartsrampen från E18 signalregleras.

Danderyds kommun anser att förslaget inte innehåller förbättringar för oskyddade trafikanter eller förbättrad framkomlighet på det regionala cykelstråket. Därmed är det angeläget att Trafikverket i kommande ÅVS för E18 ska studera föreslagna åtgärder och konsekvensanalyser även för biltrafik, ta fram erforderliga trafiksimuleringar (med uppdaterat trafikflöde) och trafikanalyser för att säkerställa om de tidigare föreslagna åtgärderna är

genomförbara, samt visa på hur stor nytta kan bli och eventuella negativa effekter för trafiken på E18, Mörbygårdsvägen, Invernessvägen och Stockholmsvägen.

Snabbcykelstråk längs E18

Planförslaget anger att det finns en särskild pott till cykelåtgärder längs statliga vägar men snabbcykelstråket längs E18 i Danderyd saknas i de föreslagna namngivna åtgärderna. Genom att bygga snabbcykelstråket kan det bidra till att nå etappmål under hänsynsmålet ”Växthusgasutsläppen från inrikes transporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010”.

Ett snabbcykelstråk från Roslagstull till Täby Arninge är av stor betydelse för Danderyd och övriga kommuner i Stockholm Nordost för att klara framtida krav på utökad cykeltrafik. Trafikverket har sedan 2013 tillsammans med Danderyds kommun och Täby kommun utrett möjligheten till detta snabbcykelstråk. Delsträckan Frescati - Mörby centrum har varit med i Trafikverkets förslag till nationell plan. Projektet bortprioriterades av staten i den slutligen fastställda planen.

Danderyds kommun anser att Trafikverket tillsammans med Region Stockholm ska prioritera och namnge projektet i länsplanen och nationell plan som omfattar både framkomlighetsåtgärder och trafiksäkerhetsåtgärder för oskyddade trafikanter för att nå det regionala och nationella hållbarhetsmålen.

Busshållplatser vid E18 i höjd med Danderyds gymnasium

För att förbättra framkomlighet och tillgänglighet för bussresenärer i området vid Danderyds gymnasium, planerar Trafikverket för ändrade och nya sträckor för busslinjerna samt nya busshållplatser längs motorvägen. Utöver det föreslås ökad framkomlighet för gång- och cykeltrafikanter samt trafiksäkrare passager och stråk. De nya busshållplatserna ska ligga i anslutning till Danderyds gymnasium. På översiktskartan nedan är placering av söder- respektive norrgående hållplats utmärkta.

Danderyds kommun påbörjade planuppdraget för detta 2008-10-08 för att ge Trafikverkets planerade åtgärder planstöd. Planen har genomgått både samråd och utställning (senast maj-juni 2016). Danderyds kommun inväntar fortfarande besked av Trafikverket för nästa steg.

För befintliga och framtida behov vill Danderyds kommun säkerställa en god tillgänglighet med kollektivtrafik till området. Det är särskilt viktigt i relation till Danderyds gymnasium, kontorsarbetsplatserna och idrottsanläggningarna i anslutning till Rinkebyvägen och Enebybergsvägen.

I dagsläget finns ingen busshållplats mellan Mörby centrum och Roslags Näsby trafikplats. Som resenär norrifrån med målet att gå av vid gymnasiet krävs ett byte av buss i Mörby centrum för att därefter åka norrut igen. I samband med att kollektivtrafiken förbättras finns dessutom en förhoppning om att fler väljer det som ett alternativt transportsätt framför bilen.

Danderyds kommun anser därmed att Trafikverket aktivt måste driva projektet vidare tillsammans med kommunen.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna nationella planen har sitt mål att minska klimatpåverkan och ge positiva hälsoeffekter, men den saknar åtgärder för att minska negativa hälsoeffekter som exempelvis trafikbuller och växthusutsläpp från E18 för Danderyds kommun.

Danderyds kommun med en hög belastning av genomfartstrafik på E18 riskerar att få oproportionerligt stora kostnader i jämförelse med andra kommuner. Här kan Trafikverket spela en viktig roll. Trafikverket måste skapa särskilda insatser i den nationella planen för att säkerställa att det finns medel för infrastrukturinvesteringar och bättre livsmiljö. Slutligen anser Danderyds kommun att regional trafik längs statliga vägar oavsett trafikslag som kommer hela regionen till nytta också bör finansieras i sin helhet via länsplan och nationell plan.

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras

i.remissvar@regeringskansliet.se ange diarienummer I2021/02884 och remissinstansens namn i ämnesraden

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se ange diarienummer I2021/02884 och remissinstansens namn i ämnesraden

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.